

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minder lirc. énel
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmd-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Zombor, 1893. nov. 6.

Minden politikai ellenzéknek, amely a parlamentben komoly és férfias eszközökkel küzd a többség s ezen többség bizalma folytán uralomra jutott kormány ellen, össze türekvése oda összpontosul, hogy a küzdelmet diadallal fejezze be. A végcél az, hogy a kormányt lehetetlenné tegyék, illetve megbuktassák s hogy ennek alapján ők ragadják kezükbe a kormányzás gyeplőit.

Ebből a szempontból nézve a mi parlamentünket és bírálva az ellenzéki pártoknak évek hosszú során át kifejtett működését, lehetetlen észre nem vennünk, hogy ezen ellenzéki pártok között fokozat van a szerint, amint kormányképességük a jövő esélyeit tekintve, több vagy kevesebb valószínűséggel bír. E fokozatban a nemzeti pártot kétségen kívül kedvezőbb hely illeti meg s ez körülbelül egyedüli kormányképes ellenzéknek tekinthető. Természetesen azonban, hogy a nemzeti párt még most is abban a bajban szenved, amiben szenvedett mérsékelt ellenzéki korában, amikor a hazafias átváltozás szerepének eljátszására szükségére nem volt, hogy t. i. igen kis párt, amelyben vannak ugyan miniszterségre és államtitkárságra vágyó generálisok, több is mint kellene, de annál inkább hiya van ott a munkás és szerény közlegényeknek.

De elvégre is épen annál fogva, hogy álláspontját a nemzeti párt oly minden irányban körültekintő óvatossággal határozza meg s hogy nem szokta sem maga előtt, sem maga után a hidakat felégetni, hogy félszemmel az ellenzékkel, félszemmel az udvarral kokettál, hogy jó barátságban akar lenni a liberális politikával, jó barátságban a főpapsággal és arisztokráciával is: mondhatjuk azt, hogy ez a párt az ő ide-oda kapkodó manővereivel nem látszik nagyobb és fontosabb célt szolgálni, mint azt, hogy minél előbb kormányra jusson.

És az kétségtelenül kívánatos dolog is minden parlamentben, hogy legyen oly ellenzéki pártalakulás, amelyre válságok esetében számítani s a kormányzás gyeplőit nyugodtan reá bízni lehessen.

S e tekintetben meg lehetett nyugodva Apponyi Albert és pártja, hogy a legélénkebb parlament csatákban is a szabadelvű párt részéről mindig a kellő méltánylásban részesült, mert mintegy természetes közélet volt ő a kormányon levő

szabadelvű párt és a közjogi ellenzék között.

Azonban minden jel arra mutat, hogy Apponyi Albert, a kinek jövő politikai szereplésére Magyarországon számot tartottak, igen kinos helyzetben van, mielőtt erőit aktíve érvényesítette volna éppen annál a tulságos óvatosságnál és ide-oda kapkodásnál fogva, a melylyel magát a politika hímálójá szejáján a legbiztosabban vélte egyensúlyban tarthatni. Valaki hideg is, meleg is egyszerre nem lehet.

Pedig hát mit tesz a nemzeti párt mást, mint hogy egyszerre hideg is, meleg is akar lenni?

Elszomorító az az elvnlküli támadás, a melylyel a nemzeti párt elveit valló lapok s jelesen a hivatalos organum, a „Pesti Napló“ a kormány politikáját lépten-nyomon gyanusítani és diskreditálni iparkodnak.

Hónapok óta egyebet nem tesznek e párt organumai, mint hogy kárörömmel hirdetik, hogy a korona nem fogja az egyházpolitikai reformhoz, jelesen az egységes házassági jog kodifikációjához beleegyezését adni. Pedig hiszen az egyházpolitikai reform, az egységes házassági jog Apponyi Albertnak nyiltan bevallott politikai programjához tartozik. De hát, ugy látszik, Apponyiéknek nem az kell, hogy a nemzet megnyerje azt, a mi ő szerintük is szükséges a nemzetnek, hanem az kell, hogy ők jussanak már egyszer a hatalom polcára. Nekik az elv csak cégernek jó, a mivel a nemzet bizalmát megnyerni hiszik.

Most pedig, bizonyára legnagyobb sajnálatokra és gyászokra a nemzeti pártiaknak, hogy mind valószínűbb lesz az, hogy a korona a házassági jog szabályozása tárgyában benyújtott kormányjavaslatához hozzájárul, (lehet, hogy mire e sorok a nyilvánosság elé kerülnek, a javaslat már a ház asztalán fog fekiüdni) az az más szavakkal, a mint valószínűbb lesz az, hogy a polgári házasság kérdése oly módon fog megoldást találni, a mint azt Apponyi is kívánatosnak tartotta a kormánytól megkövetelni, (természetesen abban a hitben, hogy a kormány az akadályok elöl meg fog hátrálni és ígérte nem fogja beváltani) a nemzeti párt főlapja szolgálatába áll a főrendiházi ultramontán töredéknek és annak a felfogásnak csinál propagandát, a mely a főrendiház klerikális elmeiben remél, hogy nagyuri sportból majd megbuktatja a polgár miniszterelnöknek s társainak politikáját s így megaka-

dályozza, hogy törvényerőre emelkedjék az a reform, a mely mellett a képviselőház, mondhatni egy szívvel és lélekkel tüntetett akkor, a mikor Csáky gróf arra nézve először tett kötelező ígérte.

Olyan állapot ez, a melybe bejut akármelyik politikai párt töredék is, ha az a maga fennállásának létjogát nem elvekre és szigoruan betartott programra, hanem a nagyurak kegyelmére és szeszélyes pártfogásukra bizzza.

A nemzeti párt fő organumának magatartásából világos, hogy e pártnak nem szabad a házassági jog reformja kérdésében állást foglalni, hanem az ürben kell bizonytalanul vesztegelnie, mint Mohamed koporsójának. Mert a határozott állásfoglalás vagy az országban rontané le a nehezen s a közjogi ellenzék protekciojával megszerzett rokonszenvet, vagy pedig elidegenítne azokat a pártfogókat, akik mindig biznak abban, hogy majd csak közbe jön valami, ami megbuktatja a házassági javaslatot.

Hisszük azonban, hogy ez a propaganda csinálás liberális cégr alatt ki fogja ábrándítani azokat is, akik még hittek a nemzeti párt szabadelvűségének komolyságában és tartósságában.

S ha Apponyi Albert, dacára annak a rokonszenvenek, amelyet neki a nemzet szívesen előlegezett, két szék között a pad alatt fogja találni magát: tulajdonítsa annak a hiperdiplomatiázásnak, annak a kétfelé való politizálásnak, amelyet az ő nevének aegise alatt organumai megcseskesznek.

Felhívás Jókai Mór tisztelőihez.

A Jókai-jubileum rendező bizottsága részéről az alábbi felhívás közzétételére kértünk fel. Kész örömmel tesszünk e felszólításnak eleget s tehetségünkhez képest mindent el fogunk követni, hogy a jubileum sikeréhez, a mi tőlünk várható, hozzájáruljunk.

„Ország szerint tudva van, hogy a nemzet koszorus írója Jókai Mór, ötven éves írói pályájának öröm-ünnepét készül megülni. Ez ünnep országos lesz és nemzeti, és mint egy illatos bokréta lesz oda tűzve a közelgő 1894. esztendő homlokára, mert ez év januárius 6-ika lesz a napja. És mind amaz ünneplésnek, melyet a működő bizottság e napra tervez, ugyszólván édes és értékes magva lesz az a maradandó emlék,

A „BÁCSKA“ tárcája.

Találkoztunk . . .

Találkoztunk . . . Rám se néztél,
Pedig vártam, ugy lestem azt —
Egy pillantást szép szemedből,
Egy biztató, édes vigaszt . . .

Meg se láttál . . . Innen jöttem
S te átnéztél másik sorra —
Rád néztem s te rám se néztél,
Mintha nem is láttál volna . . .

Elhaladtam melletted is,
Romegett e bohó lélek —
Fájva dobbant meg a szívem,
— S a te szemed rám se nézett . . .

Kerülj hát! . . . Ha szived tiltja,
Rám se nézz — hisz nem az vagyok,
Ki érdemes volna rá, hogy
Meg is lássák — a gazdagok . . .

Herke Mihály.

EGY KÍNSZERZŐ FOG HALÁLA.

— Fogas humoreszk. —

„Illatos lett szobám,
Mint a szentek sírja,
Nap és éj úgy talál
Fájdalmak közt sírva.“
Tóth Kálmán.

Hát biz' engem — jámbor olvasó — megfogott a fogam, de nagyon. Majdnem ötven esztendőn keresztül

a legbarátságosabb harmóniában éltem mind a harminckét fogammal, míg végre az egyik, a leghátó — talán megneheztevé a mellőztetést, hogy finom sülttekben nem igen kopott meg a máza és nem lón annyira figyelem tárgya mint szomszédtránsai — lerugta koronájának splendid zománcát és tátongó keblét megnyitá az örült fájdalomnak.

Frázisokban, melyekkel az óriási kinokat esetelhetném, gazdag lehetnék nagyon, de talán még inkább unalmas. Hanem csak annyit pingálok most ide, hogyha légy mártírok lettek a Diokletian bogarai, akkor engem hetvenbetszer nagyobb vértanuvá kanonizált az én otromba — bölcsesség fogam.

Soká viseltem csokok türelmével az égbekiáltó fájdalmat, de mikor arra a Dhavalagiri pontra jutottam, a melyen szt. Jób is megadta volna magát: fölkiáltottam Apellel, meg a „gurges merges“-t menydörgő kálomista diákkal, mondván: No most aztán „ne ultra“ ám, azt a horpadt koronájú irgalmadat, mert ugy oldalba szorítottak a nem szomszédos ágyékonon, hogy a vis-á-vid is különb figurává bicsaklik tőle, mint akár a pizai ferde torony. Szórtam is ám annyi átkot a gajdobrai bakonyás koponyájára, hogy még a dedunokájának is lesz mitől meggörnyednie.

De igaz, kezdjük csak el „ab ovo“ történetét annak a kinszerző molárisnak, a mint következik.

A gajdobrai rubinvörös szatócsot egy sikertült gyógykezelés után lekötöztem annyira, hogy a vadászatkedvelő sógor egy süldöt puskázott számomra honorárium gyanánt. A szobacius, egy modern Rebeka, elkészítvén szokás szerint az aromatikus vadat, föltálalta a pázsitra, hogy kedvem szerint delectáljam magamat. A szaftos ingredienciákkal pácolt füles jobban ízlett, mint a negyennapi kura után néhai Tanner kollégámnak az angol-sült; hanem — ó egek! — mikor az utolsó falatot szorítottam a legutolsó örlőfogam alá, hát egy villanytűre olyan egetrázó fájdalomtól kísért zsiabadás bódított el a gyepon, hogy ugy szétfolytam, akár az eleven keneső. — A végzetes falat harapása alatt egy rozsdás nyulsörét olyan herkulési erővel birkózott meg a koro-

nával, hogy a souveraini főveg a nem számított támadásra beadván emailrozott derekát: triposzon nyugó öble olyan rengeteg ördögárkot látatott, mint az a híres mérhetetlen semmi, a mibe Hány bányák lógatá le lábászárát! — Tyű! Azt a lefosén nyoszörgő tapló-bőrű, Nimród ábrázatu, cseresznye-piros szemöldökű, kenderkőcba bujtattott koponyájú, hőzentraggall szorított görbe lapockáját a gajdobrai szültelednek! hát kit akarsz te a gyeheuna pitvarában ólálkodó cerberus karjaiba kergetni, hogy oroszlan söréttel spēkeled meg a nyulderékát! Mi? . . .

A pulundrás „fetter“ ugyanis harmadfél méter távolságról puskázta agyon a félénk vadat, aztán mikor a — mind a négy lábgyökerére megbénította — nyomorék az utolsóelőtti lélekzet után kapkodott, hát még egyszer beleduplázott a gereznájába, hogy valahogy meg ne szaladjon, mint afféle — híres generalis. Így történt aztán, hogy az ólomgömbökkel fűszerezett süldő több söréttel rejtgetett a bundája alatt, mint a híres Török patika összes pilulái.

En pedig odahagyván a sváb fészket, mint szent Pál az oláhokat, csempe fogammal másnap kéjutazásra indultam Paragára, hogy kilenc napig a tortura minden kigondolható nemét kiszzenvedjem vele. A borzasztó állapot következtétét kiszínezni alig van erőm még ma is. Az első nap eltelté után arrogáltam a katonabátorságot. Csigavér — mondok — majd kifogok rajta, ha sokat vexál. De meg, ha nem csalódom, én is „unkrauttal“ vagyok kibéllelve imitt-amott, az pedig — ha igaz — nem „ferderbol“ soha. Hanem mikor aztán fölhasználtam a házi patikámnak minden néven nevezett fogtinktúráját és keserűen tapasztaltam, hogy nincs az ellen „sem fű, sem fa, sem gyökér“, akkor aztán patentirozott drasztikoheroikus szereket alkalmaztam feneketlen tömlőjébe odvas fogamnak. De hiába volt itt minden fáradozás, minden buzgalom. A leghatékonyabb etető és edző szerket is kutyába se vette. Végre is kifogyván a beketűrésből, darázs-fészekbe nyultam bele. Eszebe jutott a Petőfi örültje, mikor a világot a levegőbe röpíti. Hátha aláknáznám szájtűregem szu-ette malomkövét. Miért ne? És merész tett követte a komoly elhatározást.

melynek érdekében e sorokkal fordulunk Jókai Mór tisztelőihez, mely elnevezés alá méltán foglalható a nemzet színe-jáva, rang-, rend- és osztálybeli különbség nélkül.

Egy gondolat kapta meg legjobban mind az elméket, amelyek ez ünnep előkészítésében részt vettek, a gondolat: országos ünnepet ilve emléket is adni e napról és benne egyszersmind kettős értelmű jutalmat, az ünneplendőnek az ő saját alkotásai révén.

Megáldott fejére két ágból fenni koszorút: egy ágból, amely díszíti, és egyből, mely védi és óvja. Egy ág az erkölcsi dísz, egy ág az anyagi jutalom s a kettő ölelkezve a költő homlokán, hirdesse nemzete háliját s az ő dicsőségét egyben.

Allana pedig ez emlék összes eddig megírt és ez ünnep lezárásáig megírandó munkáinak nemzeti díszkiadásából. Az egész Jókai, amit az ő szelleme ötven év alatt létrehozott, együtt mint impozáns képe egy nagy pályának, szemünk elé állítva ez óriási, e korszakos munkaerő, ez írói hatalmasság, e fenomenális pályafutás, mint a költőnek dicsősége és jutalma.

Maradandó becsü emlék legyen az, amelylyel mi a jubileum napját az irodalom történetébe beiktatjuk. Örök időkre szóló, beszédes mű, amely a költőről és az ő geniussát megbecsülő nemzetéről több dicsőséget fog hirdetni jövő századoknak, mint bármennyi lelkes üdvözlő beszéd, ékes, virágos, ünnepi töszt. Ugy óhajtanók, hogy ezuttal az összeg, amelyet a vármegyék, városok, egyesületek, testületek más alkalomkor jubileumi bankettre és külső cifraságokra fordítanak, hasznos, érdemes emlékek szolgáljon alapul. Ebből a pénzből készüljön el a díszkiadás, a melylyel magunkat ajándékozunk meg és teljen ki az a tiszteletdíj, amelyet a felszázadon keresztül szüntelenül nekünk dolgozó költőnek még mindig a tartozás érzetével átnyújtunk.

Mert a kiadás árának a fele fedezze a kiadás költségét, fele pedig legyen a költőnek a nemzetől veendő tiszteletdíja.

Ezer aláírásra van szükség, hogy e kiadás létrejöhesse; az előfizetési ár 200 frt és így 100,000 frt lesz a tiszteletdíj.

Nem kétkelhetünk abban, hogy a mikor Jókai műveiről van szó, lesz az országban ezer ember, testület, hatóság, aki ezt a nemzeti díszkiadást megszerezve, hozzájárul a költő jubileumának méltó megünnepléséhez.

Erre az aláírásra, erre a szép, nagy és hálás cselekedetre hívjuk fel Jókai Mór tisztelőinek fényes táborát.

Nem arra szólítunk benneteket, ó magyarok, hogy ajándékok, hogy alamsznát adjatok annak, aki a ti szolgálatokban szerzett halhatatlanságot; ezt már megtették ti is másokkal, megtették más nemzetek is. Hanem szólítunk arra, szólítjuk a magyar értelmiség virágát arra, hogy ketten egymást fölmagasztaljátok: a költő kezetebe tévén egy nagy élet nagy munkáját, ti pedig a költő kezébe érte az elismerést.

Aki ifjúságunkat bibájós szavával megara-nyozta; aki lelkiünket táplálta reménytelen időkben; aki örömeink, aki gyönyörünk, aki vigasztunk volt életünk minden szakában; aki áldásunk volt, megtöltvén a szellem, az erkölcs, a hit, a

főlemelkedés, a hazafiság kincseivel a mi szívünk tárait: Gyertek mind, öregek, ifjak, urak, polgárok, hódoljunk neki mi viszont, aranyozzuk meg élete alkotását szeretetünk, lelkesedésünk örök ifjúságával.

Áldjunk a gondviselést, hogy nekünk adta Jókai Mór, aki a magyar faj minden fényességével, a nagy talentumok minden varázsával, nemzete büszkesége, idegen népek irigységének méltó tárgya; egy félszázad ragyogványa a magyar irodalomban, nyelvünk felvirágzásának egyik forrása, akinek mesélő ajakán három nemzedék csügg elandalodva, elbűvölve.

Irodalomtörténetünk csonka az ő neve nélkül, műveltségünk csonka az ő művei nélkül; dicsőségünk csonka az ő hite nélkül.

Mely magyar könyves-ház, mely magyar asztal nem üres az ő összes munkáinak e nemzeti díszkiadás, az ő jubileuma e kedves emléke nélkül?

Akinek a házában már van Jókai-ja — ha részben, ha egészben — az juttassa azt, ami je van, a nálánál szegényebbnek és siessen hozzánk, hogy biztosítsa magának az örömmünnei kiadást.

És nem csak egyházi főméltóságok, nem csak főurak, nem csak egyesek, kiket a sors vagy szorgalom a bőség áldásaihoz juttatott, bármely rendben legyenek is, hanem ti városok, közhatalóságok, testületek és vállalatok: mind halljátok meg e szótzatunkat és siessetek aláírástokkal lehetővé tenni és biztosítani e lelkes vállalkozást, juttatván törvényhatósági, városi, egyesületi, intézeti, iskolai könyvtáraknak ebből a szép és nemes emlékből egy-egy példányt, hogy mindenütt legyen fogható jel és szózatossá hirdetője a léleknek, mely mindnyájunkban lakozik. Hadd mondják el a később is, kezébe lévén a nemzeti díszkiadás egy-egy példányát, késő ivadékok:

Az a nemzedék tudta a köteleességét és teljesítette is azok iránt, a kik eredményesen szolgálták a nemzet dicsőségét.

Erre a feladatra hívják el a nemzet fiait, és hogy nem hiába hívják: a fényes eredmény fogja megmutatni.

Budapest, 1893. október 30.

A Jókai-jubileum nagybizottságának elnöksége:

Védnök:
József főherceg s. k.

Beöthy Zolt s. k., Bárány Eötvös Loránd s. k.,
titkár. elnök.

Díszelnökök:
Vasváry Kolos s. k., Bárány Miklós s. k.

Alelnökök és titkárok: (48 aláírás)."

Ujdonságok.

Kinevezés. Dr. Papp Géza budapesti ügyvéd az újvidéki kir. törvényszékhez jegyzővé nevezetett ki; a szegedi királyi ítélőtábla elnöke Halász Adolf végzett joghallgatót a vezetésére alatt álló királyi Itélőtábla kerületébe díjaz joggyakornokká nevezte ki.

Választmányi ülés. A vármegyei közégi tanítóegyesület választmányának a f. évi december hó 9 én délelőtti 9 órakor a vármegyei épület kis tanács-terében megtartandó rendes őszi ülésére a választmány tagjait tisztelettel meghívom. Tárty: 1. A f. évi közgyűlésnek a kolera-járvány miatt történt beszűntetése tárgyában tett intézkedés bejelentése s a további teendők megállapítása. 2. A hátralékos tagdíjak tárgyában fog-

Megeselekedtem a muszka nihilisták szokott maníre-ját hamar. Egy éjjel — mert ezt is nappalá várársolta a pokoli gyötrelmem — lóporral bintettem be a tárogató hezagot és kampóvá idomítván a pipaszurkálómat, ezt izzóvá tettem és a szájpád fölé keskeny fémlapot helyeztem. Aztán segítségül híván Pompéji és Herkulánunak tízes kénköbe itatott láva-szentjeit, végrehajtottam a szt. pétervári detonációt. Hej, ha a téli palota nihilistáinak is így sikerül vala a megkísérelt operáció, tudom nem adták volna India összes gyémántjaiért, nem vére ki az angol „Kohinort” sem, melyet pedig a brit tudomány három millió fontra becsül.

Hanem néhány óra mulva beállott a velőtrázó reakció, és a megsekkent: korona képzeletet meghaladó kínokat okozott nekem. Nem volt képes többé semmi ir enyhíteni fájdalmamat. Azt hittem a megsemmisüléshez állok közel, mert oly égető, pokoli volt a gyötrelmem, hogy már vékonyok szöktek miatta szemembe. Egyedül a vadul nekieresztett sírás zokogás látszott némileg jó hatással lenni rá. — Végre beláttam hamar, hogy a krudelis sors hatalma ellen nincs erőm. Azért gyorsan számolván a viszonyokkal, azon megnyugtató hittel hagytam el lakásomat, hogy eltávolítottam bölcsességem meglődült roncseit. Fülembé jutott pedig, hogy a sz... „kirulgós” kintőn hirben álló állkapcamárvész, valóságos fogász-zseni, begurultam annak okáért az érvágó szalonba, megtudandó, vajjon itthon van-e a műtőmester? Eppen siesztát tartott a görhes píca-doktor, hanem megszimulván bennem a csekély szakértelmemet — a kölcsönös bemutatások után — franciás attitude-vel fogadott. Aztán a kellő szakszerű konzultáció után egy, — a padlaton hevert — fakorongra szorította le ingadozó természetem.

„Csak nem akar szétmetélni ezen a trancsír-tálon kollé... sebész ur? — a mindenható Istenre kérem önt összes tudományával! — „Ó kérem nincs szándékomb! Sőt mi több. Igenis léssen, a minék jönni kell, mert a fogási körölpom elhelyezkedni a legelső kényelem, a mi pedig szükséges nagyon, mert hogy mivel tehát ugyanazért ne aggódjék ön édes felem,

hanem mondja meg uraságod igazán: megbizik-e bennem, vagy sem?” — „Tökéletesen, — felelém — sőt kiváló örömmre szolgál, ha önél, kinek messze földön nagy dicsőréttel említi nevét, ha... ha önnél hagyhatom bölcsességemnek összemorzolt romjait! Ön ezt valóban nagy mérvben megérdemelni látszik.” — Szóval nagyot bókoltam neki. — „Igenis, sok igaz van uraságodnak hízelgő szavaiban. De tiszten készen leszlünk, csak egy fél minutumnak a másodpercére kérem becses türelmét.” Erre aztán egy „loca secretá” ba látszott beosonni a Herr von, én pedig ott ültem egyedül a pipaham láda szü-ette fenekén és szörnyen hallucináltam a palaszírke üvegátlátkba ütöközött sárgaréztányérok boszorkánytáncainak miatta.

Hideg verejték lepte el szilvakék arcomat, látásom elhomályosult, és... göresős térdeim olyan ritmikus tempóba kelepelték, akár a zongorahurok néhai Liszt Feri körmei alatt. Aztán elaléltam. A természet jögai érvényesülni látszának. Ugy rémlett, mintha a kűnn fityegő szalmasárga rézkarikák alálhullott égő napok volnának, és versenyre kelének, hogy magukba temessék alélt ábrázatomat. Bátorúságom megtörtnek látszott egészen. Egy ördögi démon égető lehelléttel szüntelenül porcellán-tapintatu füllembé sugta, hogy: vigyázz, légy erős, mert életed nincs biztosítva! — De mikor végre fényes acél eszközzel felém lépett a rétestésza törzsi princípális, lélszörgal stoikus nyugalmat szünletem, és kipányváztam vérszegény ajkaimat, akár egy bőszejú boá kigyó!

Jajajajaj! Ordíték örült hangokon, hogy még a szudáni büszke oroszán is remegve respektálta volna ijesztő bömbölésemet. Ugy tetszett, mintha a fejem fölött damoklesi kardként függő olajlámpa tarantella-táncot lejtene a menyezeten és én kábultan... vértől borítva terültem el a kerévet alá. „A polvirer” úgy megnyújtott a fogójával, mintha kantsukból állított volna össze egy szakértő bandagista, és... és elbizakodott hevében le-törte a csipkés szélű koronát. A gyökerek pedig, a fájdalomnak gyökerei megmaradtak a fogmederben mag-nak. Ez a kura se volt hát „gyökerez”, de azért közszö-nöm ezerszer a pilulakápec jeles művészetét, mert meg-

natba veendő intézkedések. 3. A körök elnökeinek jelentése. 4. Az 1896-iki ezredéves orsz. kiállításon mi módon leendő részvétel iránt való tanácskozás. 5. Folyó ügyek elintézése. 6. Indítványok. Minthogy eme választmányi ülésnek egyik főtárgyát képezi a járási tanítói körök által tárgyalandó tételek kijelölése: felkérem a körök elnökeit, sziveskedjenek körük részéről néhány korszerű tételt javaslatba hozni s azokat a választmányi ülést megelőzőleg f. évi december hó 1-ig hozzám be-terjeszteni. Zomborban, 1893. évi november hó 2-án. Schmausz Endre, alispán, mint a Bács-Bodrogi megyei közs. tanítóegyesület elnöke.

A jegyzői szigorlatok eredménye. Az őszi jegyzői szigorlatokat — mint annak idején jelezttük — folyó hó 3-án és 4-én tartották meg. Összesen 21 jelentkező volt, a kik két bizottság előtt vizsgáltak. Az egyik bizottságnak elnöke Schmausz Endre alispán, a másiké pedig Karácson Gyula főjegyző volt. A jelentkezők közül ketten, ugyimint Hiel József és Kuezevics József nyelvi vizsgát tettek sikeresen. Három jelölt vizsgalépett, 5 megbukott, egy pedig szóbelire sem bocsájtott. Sikerral tettek le a vizsgálatot a következő jelentkezők: Argalás Samu, Listyevity Titusz, Latinovits Szaniszló, Kelle Vince, Himmel Vilmos, Mihályi Jenő, Komposzt Árpád és Maar József. Ugyanezen alkalommal sikeresen tettek le a jegyzői vizsgát még dr. Lovász Márton, vármegyei árvászeki ültök és Pozsonyi Béla, vármegyei alszámvevő.

Eljegyzés. Trischler Nina kisasszonyt eljegyezte Lovassy Ödön pívnicai községi jegyző.

Bessenyei-szobor. Szabolcs vármegye hazafias közönsége legutóbb egy igen lelkes és nemes határozatot hozott. Nagyevű fiának, Bessenyei Györgynek emléket szoborral akarja megörökíteni. Tekintve pedig, hogy az ily terv keresztülvitele nagy anyagi terhekkel jár, Szabolcs vármegye meleg hangu átiratot intézett a testvér törvényhatóságokhoz, felkérve őket az adakozásra a hazafias törekvés megvalósíthatása céljából.

Halottak napján a temerini műkedvelők társasága testületileg kereste fel az év július havában elhunyt Babarczy Jánosné szül. Florián Margit sírját, melyet most már díszes síremlék jelöl. Piller György tanító megható gyászbeszédet tartott s végül a műkedvelők koszoruját helyezte a sírhalomra.

Cirkusz. Henry igazgató cirkusza működik szombat óta városunkban. A nagy megnyitó előadáson a közönség zsúfolásig megtöltötte a nézőteret, ugyszintén a vasárnap tartott két előadáson is. Mielőtt még a társulat Zomborba érkezett volna, már hallottunk róla sok szépet és jót. Ez után a pár előadás után pedig a magunk részéről konstataljuk azt, hogy a dícséreték éppen nem voltak túlzottak; Henry igazgató társulata a legteljesebb elismerést érdemli meg. A lóidomítás, a műlovaglás és tornászati terén olyan produkciókat láttunk, a minőket Zomborban éppen nem, vagy ha igen, hát csak nagyon ritkán lehet látni. A lóidomítás terén maga az igazgató mutatott be hat egyforma, sárga magyar eredetű lovat, a melyekkel a közönség osztatlan tisz-sétt érdemelte ki. Ugyancsak az igazgató mutatja be Blondin-t, a csodaelefántot. Hat ez az elefánt is pártlan a maga nemében; bámulatos produkciói folytan méltán megilleti a „csodaelefánt” elnevezést. Mr. Josef-t, mint grotesque lovasát és Miss Elise Bradbury-t, a ki mint angol műlovárnó lépett fel, nem kisebb dícséret illeti meg. A ki pedig különösen és szerfölött tetszik a közönségnek, az Miss Beata, eddigi tapasztalataink szerint a legjobb lovarnó az egész társulatnál. A közönségnek szűnni nem akaró és meg meg újuló tapsai képezik legfényesebb bizonyítékát annak, hogy mily nagy sikereket aratott, mint női jokey. Paoli Trio leg-tornászati mutatványai s egyáltalán az összes eddig látott szereplők kivétel nélkül mind nagyon derekasán megállják a helyeiket.

Dalestély. A „Zentai Dalkör” e hó 11-én táncal egybekötött dalestélyt rendez. A tárgysorozat változatosnak ígérkezik, a menyiben két-három szavalat is fel lesz véve a programmba.

Megörült. Miksa András pacséri földhélő a mult héten megörült s elbujdosott családjától; csak néhány nap mulva találtak fel teljesen elrongyosodva és elvaldva a kernyajai kukoricások közt.

szabadított a spanyol inkvizíció gyötrelmeitől. Az igaz, hogy az áldozat — melyet kölcsönösen hoztunk volt — számokban is alig kifejezhető. Az óriási fájdalomon kívül belekerült nekem ez a redves koronadarab vagy tizenöt darab fényes ezüst koronába, a tisztelt tyuk-szemész pedig elvesztette kundsajtjának egyharmadat örökre, mert a műtét alatt tömegesen ideazárandokolt abonnensek remülve futottak meg a Bertalanéjhez hasonlítható vértöcsa láttára és az egetrázó óbégatás hal-latára. A Dáviddal szemben állt filiszteusok nem galoppí-roztak úgy, mint azok a dinnyetökajú törzsvendégek, kik állítólag a szomszéd vármegyében települtek meg ijedtükben, hogy a szilbási szakállkés soha ne érintse pofaszalonnájukat.

Haza indultam, finom tafotába burkolva értékes ereklémet. Olyan fanatikus pietással öríztem meg eme negatív-becsü csontemléket, mint amilyen kegyelettel rejtgetik a budhisták Ceylon sziget egyik pagodájában vallásalapítójuk roszdás zápfogát. Műtét előtt ezüst fog-lalást szántam az odvas koronának, meg bucsu-napra egy méter hosszú oltár-gyertyát — fehér viaszból, de tulesvén a halálos veszedelmen, eszembe jutott a néhai Gazi cigány, kinek a megszeppenés után fokozatosan apadt meg vallásos hevtlése. A kiszámított szükmarku-ság majd hogy el nem ölte bennem a legkisebb jóaka-ratot is. Végre az eklézsiának tett fogadalom győzött. A palánkai mézeskalácsos a gajdobrai „hanaf-tóparti” nepomuki sz. Jánosnak egy tótaraszt hosszú és makaróni vastag gyertyát sodrott — sárga viaszból, melyre aztán Remlinger komám, a helybeli gravir-mester és bor-kis-kereskedő ráhírogglifálta, hogy „ex voto!” Az idomtalan koronamorzsa pedig a csakugyan helybeli rézöntő és vízöntő-kanna készítő Dévald sógorom által egy parányi tombak-foglalatra rögzítetvén, borsiskába szilveszteretett, melyet egy meghűvelykijuttalantított glacié-keztű ampul-talása teremtetett.

Igy örízem én még ma is szent kegyelettel ép szervezetemnek legeiső defektusát.

Parásztai.

Társas-estély.

sület” e hó 18-án az ottani társas-estélyt rendez, a melyre érdeklődést tanúsítanak a igen szép és ritka látvány Élképeket fognak ugya személyesítői Zenta hájos

A szabadkai dis

Tumbász Miklós szabadkai tettük letartóztatták, me t meséje, hogy a körülbelül cáját a vasuton lopták v után azonban töredelmes bíró előtt. A tényállás képtelen volt s becsapott, azért gondolta ki az egészelmes vallomása után s hamis bukás címén ellen alapján tovább folyik el belől 70,000 frtra rug a erejéig hitelezőit becsap

Elgázolt gyermek

neteknél meg van az a ro koci a legnagyobb örülté s igyekszik egyik a más helyére jutni. Ujvideken menetnél Veszelinovics vigyázatlanul az utcán loz Nikiforovics Gavrát. A k szenvedett s felépüléséhe

Kinek volt szá

kiváncsiak, hanem — sz is erőt vesz néha-néha ez mentén történt. X. ur g hazafelé, nem tördve se kelőkkel, sem más egyébbé ház előtt megállott; meá után óriási zaj és lárm nyos házból. A labujheg kon, de még mielőtt látó csőrömpölve összetörtött s fazék simogatta meg bar ágaskodó X. ur ártatlan t a megsimogott fejből r urban fellázott a férfias s lelke bosszura ábitozott. előzetes bejelentés nélkül honnan a zaj hallatszott s fazék kirepült. Hát uran Férjet és feleséget! ... mégis bizonyos hárpiasárg vasfázék — férj fejének megindította ez a család i kíván tenni, hanem azóta gére. Ja bizony, mindnyájt

Összegezt szű

még mindig nem tanula szerencsétlenségén, a mely sok égi gyertya követke helyen meg van még az templomunk restaurálása minden egyes ember szí valamelyik szent szobrára. a szobor környékére egye tesz. Eltekintve attól a krajcáros gyertya terjesz, hogy egy-egy égi gyertya a megéges veszedelmének s azokivül sok gyertya legség a közelben levő gy lobra veti, a miből aztán a minék, ha nem is össze gyermek összegazolása a k értesitenek most bennük t a róm. kath. templomban. ittőt ki s a templom háttéré teljes díszével, koszorúval. Szerencse, hogy észrevette a szerencsétlenség.

Gyászhir.

Özv. Békeffy Erzsébet a saját ben szomorodott szívvel s illetve rokonoknak p pénzügyi titkár unak föl 8 1/2 órakor életének 44 ik. évében történt gyászos ell f. évi október hó 31-én k Kubini sírkertben, a rón. szerint örök nyugalomra tét áldozat a temetés után ugy kath. plebania-templomban a Alsó-Kubin, 1893. évi októ szon havmai felett!

Vigan a halálba

lakos nagyon vigkedélyű nem volt semmi jónak a tettel viseltetett a jó bor s már öreg volt, a haza ősz szíve megmaradt a régi. kedett az öregnek s ilyen ugyancsak öntögette torká szerint a tízes nóátak. A állapothban volt Matoss Sár és más korcsmába ment rá cigányzene mellett folyt a t hogy az az utolsó. Pezsgő cintás, de a kedélyes Ma életlenül rogyott össze, minden fájdalom és kin ne szó mellett költözött a más

Szülők figyelmé

meg egy táncantató. A követ bennünket: A tanfolyam népkör szép és tágas he történi, a mire is felbír mielőbb iratkozzanak be elfogadom d. e. 10—12 helyiségében. A tanítás i beosztva. A nagyérdemű lom magamat Tamás János

Uj takarékpénzt

vember hó 1-én a petro takarékpénztárrá alakult át

Társas-estély. A zentai „korcsolyázó egyesület” e hó 18-án az ottani nagyvendéglő disztermében társas-estélyt rendez, a mely iránt már most is nagy érdeklődést tanúsítanak a zentaiak, mintán az estély igen szép és ritka látvánnyal kecsegteti a közönséget. Előképeket fognak ugyanis bemutatni, a melyeknek személyesítői Zenta bájós szépei lesznek.

A szabadkai dísznökereskedő bukása. Tumbász Miklós szabadkai dísznökereskedőt, mint említettük letartóztatták, mert sehol sem talált hitelre azon meséje, hogy a körülbelül 30,000 frtot tartalmazó tárcáját a vasuton lopták volna el zsebéből. Letartóztatása után azonban töredelmesen bevallott mindent a vizsgálóbíró előtt. A tényállás tehát az, hogy miután fizetni képtelen volt s becsapott hitelezőit nem bírta kielégíteni, azért gondolta ki az egész kizsebelési históriát. Töredelmes vallomása után szabadlábra helyezték, de a hamis bukás címén ellene tett bünyfenítő feljelentés alapján tovább folyik ellene a vizsgálat. Eddig körülbelül 70,000 frtra rug a kipuhatolt összeg, a mely erejéig hitelezőit becsapta.

Elgázolt gyermek. A szerb lakadalmas me- neteknél meg van az a rossz szokás, hogy minden egyes kocsit a legnagyobb örültséggel rohan az utcákon végig s így egyik a másikat kikerül s az előtte levő helyére jutni. Ujvidéken a napokban ily lakadalmas me- netnél Veszelinovics Szevánc kocsija elgázolt egy vizsgálatlanul az utcán lézengő öt éves kis gyermeket, Nikiforovics Gávrát. A kis gyermek iszonyú sérüléseket szenvedett s felépüléséhez kevés remény van.

Kinek volt szánya? Nemesak az asszonyok kíváncsiak, hanem — szólunk őszintén — a férfiakon is erőt vesz néha-néha ez a betegség. Valahol a Tisza mentén történt. X. ur gondolataiba elmélyedve ment hazafelé, nem törődve sem a vele szemben jövő járó- kelőkkel, sem más egyébbel. Egyszerre azonban az egyik ház előtt megállott; megállította pedig a kíváncsiság, miután óriási zaj és lármá hallatszott ki abból a bizonyos házból. A lábujgyére állva tekintett az ablakon, de még mielőtt látott volna valamit, az ablak esőrümpölve összetört s egy a szobából kirepülő vas- féleg simogatta meg barátságos hévvel a kíváncsi- ágakodó X. ur ártatlan fejét. A kalap messze elrepült, a megismogatott fejből pedig bugyogott a vér. X. urban fellazadt a férfias önérték, szívé elfogta a harag s lelke bosszúra áhítozott. Rohant be a házba; minden előzetes bejelentés nélkül benyitott abba a szobába, a honnan a zaj hallatszott s a honnan a barátságos vas- féleg kirepült. Hát uramfia mit látott X. ur?! . . . Férfjet és feleséget! . . . Az asszony kissé pirulva, de mégis bizonyos hárpiasággal magyarázta meg, hogy a vasféleg a — férj fejének volt szánya. X. urat nagyon megindította ez a család jelenet; további lépéseket nem kíván tenni, hanem azóta rettegve tekint ő is a felesé- gére. Ja bizony, mindnyájunkat érthet baleset.

Összegezt szűz Mária szobor. Ugy látszik még mindig nem tanultak az emberek azon a sok szerencsétlenségén, a melyek a templomban felhalmozott sok égő gyertya következtében szoktak történni. Sok helyen meg van még az a rossz szokás, a mi még templomunk restaurálása előtt nálunk is meg volt, hogy minden egyes ember szinte már bűnnek veszi, ha valamelyik szent szobrára, vagy ha már ott nincs hely, a szobor környékére egy-egy szál égő gyertyát nem tesz. Eltekintve attól a büztől, a mit az a sok száz kracjáros gyertya terjeszt, számtalanszor megtörténik, hogy egy-egy égő gyertya kerül az ember lába alá s a megégés veszedelmének van kitéve a gyanútlan hívő s azonkívül sok gyertya lángja által koncentrált me- legség a közelben levő gyúlékony tárgyakat könnyen lobra veti, a miből aztán rendszeren oly pánik keletkezik, a minek, ha nem is összegezés, de rendszeresen egy-két gyermek összegezőlása a következménye. Ilyen dologról értesítenek most bennünket Topolyáról. Halottak napján a rom. kath. templomban d. u. 3—4 óra között tűz tört ki s a templom háttérében felállított szűz Mária szobor teljes díszével, koszorúval, minden ékességével elégett. Szerenese, hogy észrevették, különben nagy lett volna a szerencsétlenség.

Gyászhir. Özv. Tarnoveczky Szilárdné, szül. Bekeffy Erzsébet a saját valamint számos rokona nevé- ben szomorodott szívvel jelenti felejthetetlen jó férjének s illetve rokonuknak Tarnoveczky Szilárd m. kir. pénzügyi titkár urnak folyó évi október hó 29-ikén esti 8 $\frac{1}{2}$ órakor életének 44 ik, boldog házasságának 15-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme f. évi október hó 31-én délelőtt 10 órakor fog az alsó- kubini sarkertben, a rom. kath. hitvallás szertartásai szerint örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise áldozat a temetés után ugyanakkor fog a helybeli rom. kath. plebánia-templomban a Mindenhatóknak bemutatattni. Alsó-Kubini, 1893. évi október hó 30. A szeretet virasz- szon hamvai felett!

Vigan a halálba. Matoss Sándor bácsföldvári lakos nagyon vigkedélyű ember volt. Soha életében nem volt semmi jónak a megrontója s nagy előszerze- tettel viseltetett a jó bor és a szép muzsika iránt. Most már öreg volt, a haja őszbe vegyült, de azért lelke, szíve megmaradt a régi. Nem egyszer jó kedve kere- kedett az öregnek s ilyenkor régi szokásához biven ugyancsak öntögette torkába a bort s huzatta kedve szerint a tüzes nótákat. A mult vasárnap is ilyen kedély- állapotban volt Matoss Sándor! Ott hagyta a saját borát és más korcsmába ment rámpást inni. Kedélyesen, vigan, cigányzene mellett folyt a muri, mintha csak érezte volna, hogy az az utolsó. Pezgett a pohár, felhangzott a ko- cintás, de a kedélyes Matoss Sándor egyszerre csak élettelenül rogyott össze, — szélhűdés érte. Csenedesen, minden fájdalom és kin nélkül, jó bor és vig muzsika- szó mellett költözött a másvilágra.

Szülők figyelmébe. Városunkban telepedett meg egy táncitanító. A következő sorok közlésére kért fel bennünket: A tanfolyam megkezdése f. hó 11-én a népkör szép és tágas helyiségében este 7 $\frac{1}{2}$ órakor történik, a mire is felhívom a t. közönséget hogy mielőbb iratkozzanak be nálam. A beiratkozásokat elfogadom d. e. 10—12-ig, d. u. 2—5-ig a kör helyiségében. A tanítás ideje külön 2 részben lesz beosztva. A nagyérdemű közönség pártfogásába aján- lom magamat Tamás János, táncitanító.

Uj takarékpénztár Petrovosszellón. No- vember hó 1-én a petrovosszellói kath. segélyegylet takarékpénztárá alakult át. Igazgatója Molnár Imre lett.

Eljegyzés. Deák Andor, Csonopla község jegy- zője, eljegyezte rigyciai Kovács Zozefine kisasszonyt.

A körtefa meséje. Volt egyszer egy vén, korhadt körtefa. Gyümölcsöt nem igen hozogatott, koronája is sárgáska volt mindig, mint a hogy őszlilnek az öreg emberek. Virágot sem hozott már. Érezte már szegény vén fa a fejse szagát, mint a haldoklóról mondják, hogy a sir-ásos kapája szagát éri. Egyszer mégis megcsétt vele, hogy virágot hozott. Hanem nem volt szerencsés vele. Jött egy vihar, egy száraz ágat tört le a koronáról s az a virágot leütötte. . . Volt egyszer . . . Azaz, hogy van egy őszlil ember, valahol a Tisza mentén kiról a szerel- meskedés ideje — úgy illik, meg egy „múzsját” is — hogy lejárt legyen. Persze szíve, vagy szeme nem tekintette ezt az illetet s vonzódni kezdett a zentai utcai pincéműhöz. Bot nyelvében nem bízván, szénszínű betűket vetett a papirosra, melyben szíve titkát elárulni „múzsjától”, mint írta. S e levélkét becsusztatá a „drága hölgy” ablakán. A mint a hölgy a levélhez jutott, alig hogy átfutotta, szaladt vele az udvarra, hogy fölolvassván, eldicsekedjék ujjab „hódításával”. Az ott ölygelgett meghódítottján azonban szoros lett a bugyogó, mert épen kedves életpárjának dicsekvék a nimfa. Kikapta a hölgy kezéből a meg- gondolatlan a levelet, nehogy elárulja magát!!! Osz! a vége? Hogy is történt a körtefával? Jött a vihar s egy ággal leütötte a virágot. Itt is gyűlövetett ilyen bőven. Meg oszt! valahonnét a funér is lenaszott, stb.

A szegedi államfogház legújabb vendé- gei. Két új vendége van legújában ismét a szegedi államfogházban. Nem a féle párbaújstória, nem is va- lami közönséges sajtóvétség miatt lettek bekasztliva, hanem egészen más és nagyon terhes bűn miatt. Hogy mi a bűnük, azt tudja mindenki, csak a neveiket kell ide iktatunk. Az egyik hős Sirianul János, akit a Tri- buna ellen legutóbb indított perben két havi fogházra ítélték, azzal, hogy büntetését november elején kell megkezdeni, négy heti távollét után pár nap előtt érke- zett meg Nagyszébenre és jelentkezett az ottani ügyész- ségnél. Az ügyész azonnal letartóztatta Sirianul és Kolozsvárra szállította, a honnét egyenesen Szegedre hozták. A napokban jelentkezett 1 évi fogságbüntetésé- nek kitöltésére az államfogházban egy másik magyar- faló martir is, Román Miklós.

Véres verekedés. Nem hármán, hanem négyen valának együtt: Gromilovits János, Goretits Vranja, Józits István és Gruits Dusán. Mind a négyen az export- gőzmalom építésénél vannak alkalmazva. Tegnap reggel — lehet, hogy még a vasárnap batása alatt — a vasuti indóháznál egy közeli korcsmába ültek be s barátságos beszélgetés között ugyancsak szedték magukba a sok szeszt. A barátságos ivásnak barátságos szóváltás, ennek pedig nem épen barátságos verekedés lett a vége. A verekedés eredményeképp Gruits Dusán életveszélyesen össze lett szurkálva, Gromilovits János pedig félholtra verve. Mindkettőt beszállították a kórházba, Goretits Vranját és Józits Istvánt pedig a rendőrség vette ot- talmába.

Művészet és irodalom.

Jókai műveinek díszkiadása. A Jókai- jubileum alkalmából kiadandó nemzeti díszkiadás Jókai Mórnak összes eddig megirt műveit fogja tartalmazni. Nem csak azokat, melyek már eddig is könyvalakban megjelentek, hanem eddig megirt, de könyvalakban meg nem jelent műveit, továbbá azokat, a melyeket Jókai Mór a kiadás megjelenése közben még fog irni. Az összkiadás megszerkesztését, rendezését, szakzerű beosztását maga Jókai Mór, a jubilans szerző, volt szíves magára vállalni. A nagyobb és kiválóbb művek elé ő maga ir előszót, a melyben elmondja, hogy keletkezett benne egy-egy regénytárgy, kik azok az alakok, a melyeket mintázott, mennyi bennük a történelmi igazság; azonkívül irodalomtörténeti és a kort megvilágosító jegyzetekkel maga fogja a köteteket kísélni. Így tehát az összkiadás érdekes adatokkal fog szolgálni ugy az irodalomtörténet buvárainak, mint a gourmand olvasók- nak. A nemzeti díszkiadás nagy 8-rét alakban, finom famentes papíron, szép, könnyen olvasható garmond betűkkel nyomtatva fog megjelenni. Terjedelme 2000 iv, mely mintegy 100 husz-husz ives kötetbe lesz arányosan felosztva. A közrebecsátás ugy van tervezve, hogy évenként 20 kötet jelenik meg, mely félévénként 10—10 kötetenként fog az előfizetőnek megküldetni, ugy, hogy az egész kiadás öt év alatt teljesen meg fog jelenni. Az első 10 kötet közrebecsátása 1894 tavaszára van tervbe véve; azontul rendszeren félévénként, tavasszal és ősszel fog 10—10 kötet megjelenni. A nemzeti dísz- kiadás minden példánya számozva lesz és az első köte- ten az előfizető nevével ellátva. Minden példányhoz a szerző fényemetszett arcképe, Jókai Mór sajátkezü név- aláírásával fog csatoltatni. A nemzeti díszkiadás egy példányának előfizetési ára 200 frtban van megállapítva, mely összeg fele a szerző írói tiszteletdíja lesz, míg másik fele a művek előállítására fog fordítottatni. A nemzeti díszkiadásból csak anyai példány fog nyomtatni, a hány előfizetője lesz. Könyvtársi forgalomba ezen kiadás egyáltalában nem fog becsátatni és az előfizetési határidő alkalmas időben bezártnván — többé e kiadás nem lesz beszerezhető. Diszes és jutányos bekötési táblákról a közrebecsátással megbízott kiadó cég annak idején gondoskodni fog és a t. előfizetőket azokra nézve értesíteni fogja. Az előfizetési összegek a Belvárosi Takarékpénztár-Részvénytársasághoz Budapestre (Korona- herceg-utca 3. sz.) küldendők. A nemzeti díszkiadás kezelésével és a példányok szétküldésével a Révai Testvérek könyvkiadói cége van megbízva (Budapest, Váci-utca 1. sz.). Az aláírási iverk a Jókai-jubileumi bizottsághoz címezve, Budapestre, Koronaherceg-utca 3. sz. alá küldendők. A kiadásra beérkező előfizetések nyilvánosan fognak nyugtáztatni a hazai lapokban; azon- felül a kiadás egyik közelebb megjelenő köteté az összes aláírók névjegyzékét fogja közölni. Minden esetleges

kérdésre készséggel nyújt felvilágosítást a Jókai-jubileum végrehajtó-bizottsága (Budapest, Koronaherceg-utca 3. szám) vagy Révai Testvérek könyvkereskedése (Bu- dapest, Váci-utca 1-ső szám.) — Amateur-díszkiadás. Minthogy ily nagyszabású vállalatnál ugy könyvészeti, mint irodalomtörténeti és nyomdászati szempontból egy- aránt kívánatos, hogy abból néhány példány kiváló diszes amateur-kiadásban késztljön el — mindazon irodalom- barátok számára, kik azt megrendelik — rendkívül fé- nyesen kiállított, különleges finom papíron nyomtatott amateur-példányok fognak készülni, annyi példányban, a hány megrendelés érkezik azokra. Ily amateur-dísz- példány ára 500 frtban van megállapítva. Megjelenési és szétküldési módozatai azonosak a fentiekkel.

„A villamosság.” Ez alatt a cím alatt Kal- már Antal m. kir. posta- és távirde-főtiszt egy 235 oldalra terjedő művet irt. A munka nem kívánja a villamosságot hosszu egymásutánban rideg tudományos szempontból ismertetni, hanem ugy a villamosságnak, mint pedig a delejességnek praktikus használatáról be- szél. Bevezetéstől röviden ismerteti a delejesség és villa- mosság elméletét egy-egy külön fejezetben. Azután pedig a következő fejezetek szerint folytatja munkáját: „vil- lamdelejesség, villamdelejes gépek, távirók, távbeszélők, villamvilágítás, villamos csőátvitel, villamosság vezetése- ről, villamosság az orvosi tudományban, villamos fonoco- rozás, villamos órák.” Szerző elejétől fogva tisztá, könnyen érthető magyaros stylumban irta meg munkáját. És hogy ezzel hasznos dolgot művelt, azt talán mondanunk sem kell; mi a magunk részéről legalább azt hisszük, hogy a laikus közönség nagyon is reá szorult egy ilyen műre, annál is inkább, mivel belőle könnyen, a tudományos munkák olvasásával járti szokott megerőltetés nélkül bő tájékozást szereztetni a legmodernebb vívmányok és illetve a villamdelejesség használatáról. Kapható a pesti könyvnyomda részvénytársaságnál.

„Jó Egység.” Megjelent a „Jó Egység” nap- tára a magyar nép számára az országos közegészségi egyesület kiadásában az 1894. évre. Ez a rendkívül izléses népkalendárium változatos, mulattató tartalmával és szép kiállításával máris meghódította a magyar népet és évről-évre több példányban terjed el és szorítja ki az egyéb kalendáriumokat. A legújabb harmadik évfoly- lyanban is tőrül metszett eredeti cikkekkal kedveskednek legjobb írónk a népnek, kerülve mindenütt a tudakossá- got. „Örse néni meséje” (Vilmától), „A jó atyafiak” (Tóth Bélától), „A tanyák világában” (Sebők Zsigmondtól), „Egy gyerek semmi gyerek” (Rákosi Viktortól) mind- megannyi elbeszélésbe burkolt jó tanács a népnek s az orvosok is, kik közül Csatári Lajost, Csapodi Istvánt, Rákosi Bélát, Szendeffy Aladárt és Szontagh Tamást említjük meg, könnyen érthető módon tanítják a népet az egészség megóvására. Különösen hasznos része a naptárnak „a munkások betegségeiről” szóló cikk, melyben minden foglalkozásnak és mesterségnek meg- vannak írva az egészségi szabályai, még pedig betűrendbe szedve, hogy kiki megtalálja a magáét. Végül egy ut- mutatató szegény betegek számára, kik ismeretlenek Bu- dapestben, a szokásos vásári mutató stb. S a komoly alap- hangot sikerült éleek derítik föl szép rajzokkal ékítve. Izeltől egyet: — Itt az orvosság, ebből adjon minden két órában a feleségének. De elnefelejtse, hogy hívős helyen kell tartani, mert megromlik. — Igenis doktor ur, mond a paraszt. — Azzal haza megy és leviszi a pincébe — a beteg asszonyt. A naptár ára 30 kr, de a ki 2—10 példányt rendel, az példányonként 27 krért, 21—50 példányig 25 krért, 50 példányon fölül 22 krért kapja példányonként bérmentes küldéssel az egyesület- től. Melegen ajánljuk a naptárt különösen néptanítóknak, jegyzőknek és mindenkinek, a ki a nép javát szíven viseli. A pénz előlegesen az országos közegészségi egye- sület pénztárnokához, Budapestben, Eszterházy-utca 5. sz. alá küldendők.

A „Vasárnapi Ujság.” november 29-iki száma 30 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: „Matejko János.” Dr. Szendrei Jánostól. (Arcképpel és „A lublini unio” című festményével). — „Őszi áldás.” „Példán okult.” Czöbel Minka költeményei. — „A cigá- nyok.” (Cigány varázslási jegyek képeivel). — „Bom- barnac Kladius. Egy hirlaptudósító jegyzőkönyve.” Verne Gyula legújabb regénye. Ford. Huszár Imre. (Eredeti párisi illusztrációkkal). — „Duse Eleonora.” (négy képpel: Duse mint Claude felesége, mint Kleopatra, mint Gauthier Margit.) — „A temetők ünnepe.” (Törs Kálmán, Csiky Gergely, Döbrentei Gábor, Pauler Tivadár, Horváth Mihály siremlelének rajzával.) — „Délafrikai levél.” Hartmann A.-tól. — „Szinház. Duse Eleonora a népszínházban.” — „Szathmáryné.” (Arcképpel). „Párisi divatlevél.” (Divatképekkel). — „Katonai játékok Páris- ban az orosz tengerészek tiszteletére.” (Képpel). — „A matabéle háború.” (9 képpel: 1. Lo Bengula a matabélék királya. 2. Matabéle harcokos csatára indulása. 3. Elfo- gott matabélék kihallgatása. 4. Khama, a hamagvato törzs feje. 5. Matabéle harcok, bűvész stb.) — „A kapur- thalai maharadzsa.” (Arcképpel). — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyletek; Sakkjáték; Képtalány; Egyve- leg, stb. rendszeres rovatok.

Nemzeti iskola e. alatt Benedek Elek szerkesz- tésében és kiadásában hetenként megjelenő tanügyi lap indul meg november végén. A lap — mint halljuk — első sorban a tanárok és tanítók (tanítónők) erkölcsi és anyagi érdekeinek lesz minden tekintetben független szószólója. Előfizetési ára 4 frt. Előre is ajánljuk a nemsokára megjelenő mutatónyomtatványt a tanügyi emberei- nek figyelmébe.

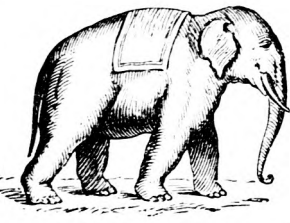
Jókai Magyar Nábobjának illusztrált kiadásából a 16. (utolsóelőtti) füzet jelent meg az Athenaeumnál egy színes aquarell és számos szövegképpel. A füzet ára 40 kr.

Naptár. November.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
7 Kedd	Engelbert	Engelbert	26 Demeter
8 Szer.	Gottfried pk.	Gottfried	27 Nesztor
9 Csüt.	Tivadár vt.	Tivadár	28 Neonilla
10 Pént.	Avel. Andr.	Luther M.	29 Anasztázia

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
 köz- és váltó-ügyvéd.
 Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

CIRKUS HENRY
 műlovardája
 Zomborban, a megyeház melletti téren.

Ma, november hó 7-én és a következő napokon
 este fél 8 órakor

NAGY ELŐADÁS.

Több oldalról történt felszólításra, a n. é. közönség kényelmére, mátlól fogva az ugynevezett **tucat-jegyeket** vezetem be, úgy hogy a jegyek 25% engedménnyel a rendes árnál adatkak ki; és pedig 12 drb számozott zártszék 9 frt, 12 drb I-ső rendű ülőhely pedig 6 frt 30 krba kerül; válthatók Schön Adolf könyvkereskedésében és este a pénztárnál.

Ezen jegyek minden előadáshoz tetszés szerinti mennyiségben használhatók és a nappali vagy az esti pénztárnál az eredeti jegyek ellenében kicserélendők.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlván

maradtam tisztelettel
Henry,
 igazgató

Bővebbet a falragaszok.
HELYÁRAK: Számozott zártszék (I. és II. sorban) 1 frt. — I. hely (III. és IV. sor) 70 kr. — II. hely (V. és VI. sor) 50 kr. — Karzat 25 kr. — Katonaság őrmestertől lefelé 15 kr. — Tíz éven aluli gyermekek a számozott helyen 60 kr. I. helyen 40 kr. II. helyen 30 kr. karzaton 15 kr. fizetnek. — Számozott ülőhelyek Schön Adolf könyvkereskedésében előre válthatók.
 Pénztárnyitás 6 és fél órakor. — Kezdeté 7 és fél órakor.

4743. sz.
 1893.

Gyümölcsfa-eladás.

Alulírott előjárásnál folyó évi november hó 1-től kezdve 1600 drb 3—6 éves különféle faju nemesített alma, körte, cseresznye, meggy, sárga barack és őszi barack fák eladók.

Ára helybelinek darabonként 20 kr, vidékinek 30 kr.

O-Becsén, 1893. évi október hó 17-én.

Fetter János, Gönczy János,
 jegyző. 3—3 tbiró.

Eladó ház.

Dob-utca, Bánát-külváros, 252. sz. a. egy 3 utcai, 1 udvari szoba, konyha, üvegezett folyosó, istálló, disznóól, nagy kert- és udvarból álló cseréppel fedett ház szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 3—1

819 szám.
 1893.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. törvényszék 1893. évi 10960. számú végzése következtében dr. Vuits János zombori ügyvéd által képviselt Potz József és társai sztanisicsi lakosok javára íj Rendl Jakab sztanisicsi lakos ellen 1670 frt 08 kr és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1310 fitra becsült gabonaneműek, csöves kukorica, lorak, sertések, cséplőgép járgányval, kocsik, széna és szalmából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatkak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság 12755/1893 számú végzése folytán 1670 frt 08 kr tőkekövetelés, ennek 1893 évi április hó 27. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 63 frt 15 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Sztanicsion alperes lakásán leendő eszközölésére 1893. évi november hó 18. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatkak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatkak adatkani.

Kelt Zomborban, 1893. évi november hó 5. éa.

Cservenka Lajos,
 kir. bir. végrehajtó.

8343. sz.
 kig. 1893.

Sályázati hirdetmény.

Uj-Verbász községben megüresedett és 300 forint fizetés, 100 frt lórtási átalány és teljes egyenruházattal javadalmazott lovasrendőri állás betöltésére pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat, hogy nyelvismereteiket is igazoló pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi november 20-áig benyujtsák.

Kula, 1893. évi október hó 25.

Molnár Károly,
 főszolgabíró.

8484. sz.
 kig. 1893.

Sályázati hirdetmény.

Kucura községben megüresedett és 300 frt évi fizetéssel javadalmazott végrehajtói állás betöltésére pályázatot hirdetek és a pályázni kívánókat felhívom, hogy szabályszerint felszerelt, nyelvismereteiket is igazoló pályázati kérvényeiket hozzám f. évi november 20-áig benyujtsák.

Kula, 1893. évi október hó 25.

Molnár Károly,
 főszolgabíró.

Eladó.

Pomerániai óriási faj tenyészludaimat

a gazda és tenyészteni kívánó közönség becses figyelmébe ajánlom és úgy helybeli valamint vidéki megrendeléseket a legsürgősebben teljesítek.

Ódry János,
 földbirtokos Zomborban.

12643. sz.
 tkvi 1893.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az eszéki takarékpénztár végrehajtónak Reiser Bertha végrehajtást szenvedő elleni 387 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 1855. sz. tjkben foglalt 1/4 részben Schmidt József műtakács, 1/4 részben Schmidt Wenzler Erzsébet és 1/4 részben Reiser Bertha és ki-koru Reiser Alajos, Gyula és Mária nevén álló A. 7 (5012—5013) hr. 36. ö. i. sz. egész ház és hozzá tartozó 222 2/3 □ öl beltelekre, tekintettel az 1881. 60. t. c. 156. énak e) pontjára az árverést 1792 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1893. évi december hó 12-ik napján délutáni 3 órakor ezen telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatkani fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Kelt Zomborban, 1893. évi augusztus hó 30. án.
 A zombori kir. törvényszék mint telekk. hatóság.

Radány Péter,
 kir. törv. bíró.

2502. szám.
 tkvi 1893.

Árverési hirdetmény.

A hódásághai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Donáth János végrehajtónak Bacsis Péter végrehajtást szenvedő elleni 305 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásághai kir. járásbíróság) területén lévő, Déronya községében fekvő, a déronyai 138. sz. betétben A. II 1—19. sorsz. alatt foglalt ingatlanokból Bacsis Péter 3/5 od rész jutaléka 500 frt utóajánlati összegben ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi november hó 18-ik napján délután 3 órakor Déronya községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított utóajánlati áron alul eladatkani nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, 104 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1893. évi szeptember hó 15. éa.

A hódásághai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Zombor, Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

3728. sz. 1893.

Faeladási hirdetmény.

Az apatini m. kir. erdőhivatal részéről ezenel közhírré tétetik, hogy a baracskaai „Illimán” és a plávnai „Morgács” nevű lány illetve kemény 1894. évi vágások fájának tövöni kihasználása, felsőbb jóváhagyás fentartása mellett, folyó évi november hó 20-án délelőtti 9 órakor az alulírt erdőhivatal irodájában nyilvános árverés utján a legtöbbet ígérőnek eladatkani fognak. Az árverési és szerződési feltételek, valamint az egyes vágások részletes becslési illetőleg kikiáltási ára az alulírt erdőhivatalnál és az illető erdőgondnokságoknál a hivatalos órákban megtudhatók.

Apatin, 1893. évi november 2-án.

M. kir. erdőhivatal.

154791. sz.
 1893.

Magyar kir. államvasutak.

HIRDET MÉNY.

Közhírré tesszük, hogy vonalainkon a forgalom rendes lebonyolítását jelentékenyen nehezítő árutorlás elhárítása végett kocsijaink rakodási határidejét mindazon árakra nézve, melyeknek be-, illetve kirakására a díjszabási határozmányok értelmében a felek vannak kötelezve, valamennyi állomásunkon — Fiume állomást kivéve — az üzletszabályzat 69. §. 7. bekezdésében foglalt határozmány alapján és a fellegetti hatóság jóváhagyásával folyó évi november hó 1-től kezdve további intézkedésig a díjszabás szerű rakodási időről **6 nappali órára** szállítjuk le.

Budapest, 1893. október hó 29-én.

Az igazgatóság.

Önkéntes árverés.

Alulírottak, mint a bácsalmási uradalomnak volt bérli ezennel közhírré tesszük, hogy **folyó évi november hó 16-án délelőtti 9 órakor** a kunbajai sörháznál az alább megnevezett marha- és loállomány, valamint különféle gazdasági felszerelvények önkéntes árverés utján készpénz fizetés mellett eladatkani fognak és pedig:

21 darab különféle koru igasló, Zinder faj;
 15 darab tenyészkanca, Zinder faj;
 4 darab 3 1/2 éves fekete mén, Northstar utáni származásúak;
 3 darab 3 1/2 éves herélt ló, szinte Northstar utáni származásúak;
 14 darab 1 és 2 éves csikó, Zarif után nevelve;
 1 darab 5 éves angol félvér sötét pej, nyerges; továbbá:
 40 darab 4, 5 és 6 éves tenyésztésre alkalmas magyar faju tehén;
 7 darab 2 éves magyar faju bika;
 ezenkívül még a gazdaságban levő összes eszközök, ugymint: kocsik, szekerek, ekék, fogas boronák, mángorlók, szerszámok stb. stb.

Értesítjük a t. c. árverezni szándékozókat, hogy Kunbajához a legközelebbi vasuti állomás Bács-Almás; onnét 20 perccnyi kocsin való járás Kunbajára.

Szt.-Tamás, 1893. évi október hó 31-én.

3—2

Dungyerszky Lázár és István.

1934. sz.
 kig. 1893.

Árverési hirdetmény.

Alulírt községi előjáróság részéről ezenel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező nagyvendéglő épület, mely áll 4 szoba, 1 konyha, 1 külön álló nagy pince, 1 istálló, 1 félszer és 1 jégveremből, f. évi december hó 3-án d. u. 2 órakor 1894. évi június hó 1-től 1895. évi december hó 31-ig terjedő időre vagysis két évre Keresztur községe tanácstermében nyilvános szóbeli árverés utján bérbe fog adatkani.

Írásbeli ajánlatok nem fogadtkanak el. A feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Keresztur, 1893. évi október hó 30.

Arnold Károly, **Hudák Gábor,**
 jegyző. 3—2 bíró.

Végeladás.

Alulírott tisztelettel értesítem Zombor város és környéke n. é. közönségét, miszerint az itt helyben több éven át fennállott **üzletemet**, törvényhatóságilag engedélyezve,

véglegesen elárusítom,

ennélfogva ajánlom dusan felszerelt raktáramat mindenféle **vaszon, sifon,** szinez és fehér **abroszok, törülközők, ággyterítők, szőnyegek** és **függönyökben** a legolcsóbb áron.

Az üzleti helyiség, valamint az üzleti berendezés is 1894-ik évi február hó 1-étől átadandó.

Tisztelettel

BUTTER-VALTER ANTAL,
 a „mütakács”-hoz
 Zomborban, fútea, Frey-féle ház.

XVI. évfolyam

ELŐFIZETÉS
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft.
 A lap szellemi és
 illető küldemény
 szerkesztőnek, anélkül
 a laptulajdonosnak
 dendők.

Égyes szám ára 10

May

A zágrábi érsek József halála, 1891. április 11-én — betöltése már jelentik, hogy a kormány Jutott a zágrábi érsek a már legközelebb May püspököt, Kalocsa egy főtanfelügyelőt fogja.

Ismeretes, hogy nevére emlegették a záretések azon nagy nevezett állás betöltése jár. Ig kell kielégíteni s sok birmi annak a férfinak egyházi állását betölti.

Sokáig húzódtott az irányadó körök tekintetében kanonokjára Mayer Béla nyos, hogy gróf Csáky Khuen-Hédervary horvát miniszter látogatása ériassági tény volt, hanem érsekségi betöltésének lépett előtérbe Mayer kinevezését most mártartani.

Kiváló tehetségű lasztása. Mayer Béla annak, hogy a valódi csendesen és zajtalanul érvenyesülnie kell. A hosszu sora óta műgyénekkormányzatának — de különösen mint feje, — állandóan és nagy befolyást gyakorolt életre. Régióta úgy ism mély tudományu férfut nagy feladatokra hivat.

Az ő ideje eljött. — nemcsak a horvát lesz, hanem a magyar s a koronának egyik mayerek között neki kibírbuzgóságával és bít határozottsággal a nem a törvény formájá

A „BÁCSKA

No de ez már Sors barátom Hogy te velem Látom szívet

A multkor is Gyász-levele. Jójek gyorsan. Örököse vagy

Siratom a jó S búsán utra Ellanytnak vé Jó pikáson

Háldozz, zav Mondom el S később tánt Cseréltek ki

Hát illik ez ne Sors barátom Most már tudom Az csakugyan